

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 03.02.1999, sp. zn. 7 To 388/98

Číslo: 13/2000

Právní věta: Podle § 108 odst. 1 tr. ř vypracoval-li znalec posudek písemně, stačí, aby se při výslechu na něj odvolal a jej stvrdil. V řízení před soudem toto ustanovení však nelze chápat izolovaně a je nutno je vykládat v návaznosti na ustanovení § 220 odst. 2 tr. ř., podle kterého smí soud při svém rozhodnutí přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány v hlavním líčení, a opírat se o důkazy, které byly v hlavním líčení provedeny. Samotným vyjádřením znalce, kterým se odvolává na znalecký posudek a jej stvrzuje, ještě není proveden důkaz znaleckým posudkem. Z takového vyjádření není osobám přítomným při hlavním líčení zřejmé, co je obsahem posudku a jaké závěry znalec stvrzuje. Je proto v takovém případě třeba, aby soud vyzval znalce, aby posudek přednesl, popř. není-li to možné, aby byl znalecký posudek přečten.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 03.02.1999

Spisová značka: 7 To 388/98

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Znalci

Předpisy: 141/1961 Sb. § 108 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Plzni zamítl odvolání obžalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Rokycanech ze dne 1. 4. 1998 sp. zn. 2 T 51/98.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Rokycanech ze dne 1. 4. 1998 sp. zn. 2 T 51/98 byl obžalovaný S. D. uznán vinným tím, že dne 13. 10. 1996 ve večerních hodinách v rodinném domku v L. fyzicky napadl svoji dceru H. D. tak, že ji sevřenou pěstí udeřil do hlavy, a to přes ruku své manželky A. D., která se snažila chránit hlavičku dcery, čímž poškozené dceři způsobil krevní podlitiny v týlní krajině hlavy, tedy zranění lehké, avšak úderem pěstí do hlavičky byla nezletilá ohrožena vznikem těžkého zranění. Dále byl uznán vinným tím, že dne 17. 11. 1996 v Ú. po vykopnutí dveří vnikl do bytu poškozeného J. S., kde chtěl hovořit se svojí manželkou A. D., která však s ním mluvit nechtěla a odmítla mu otevřít. Jednání obžalovaného kvalifikoval okresní soud jako pokus trestného činu ublížení na zdraví podle § 8 odst. 1 a § 222 odst. 1 tr. zák. a jako trestný čin porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák. Obžalovanému za popsané skutky uložil trest odnětí svobody v trvání dvou let s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v

trvání tří let. Zároveň bylo podle § 229 odst. 1 tr. ř. rozhodnuto tak, že se poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Okresní pojišťovna v R., odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný S. D. v zákonné lhůtě odvolání, které směřuje do výroku o vině i do výroku o trestu. Ve vztahu k prvnímu uvedenému skutku konstatuje, že okresní soud sice provedl veškeré dostupné důkazy, ale na jejich základě nesprávně zhodnotil skutkový stav a odvodil i nesprávnou kvalifikaci jednání obžalovaného. Podle jeho názoru nebyla naplněna subjektivní stránka trestného činu ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák. Obžalovaný za situace, která nastala, mohl jen těžko přesně předpokládat kam, tedy do jakého místa vzhledem k dceři, by úder mohl vést. Dodává, že pro případ prokázání vedení úderu proti A. D. by šlo ve vztahu ke způsobení újmy na zdraví nezletilé H. D. o omyl v příčinné souvislosti. Ke skutkovým zjištěním ohledně druhého trestného činu nemá odvolatel připomínky. S odvoláním na ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák. však má zato, že toto jednání mělo být kvalifikováno podle § 238 odst. 1 tr. zák. V době, kdy obžalovaný vyrazil dveře do bytu, nacházela se v bytě jeho manželka, se kterou chtěl hovořit. Šlo o byt, ve kterém v předchozí době vícekrát byl a kromě vlastního vyražení dveří se dalšího protiprávního jednání nedopustil. S ohledem na výše uvedené považuje uložený trest za nepřiměřeně přísný. Navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a trestní stíhání obžalovaného zastavil.

Krajský soud v Plzni přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž mohl obžalovaný podat odvolání, správnost postupu řízení, které rozsudku předcházelo, přihlížel přitom i k tomu, zda nedošlo k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, a dospěl k následujícím závěrům:

Skutková zjištění soudu prvního stupně jsou správná, neboť na základě důkazů provedených v hlavním líčení lze mít za prokázané, že se obžalovaný žalované trestné činnosti dopustil, což již v podstatě zdůvodnil okresní soud.

Odvolací soud neshledal důvodnými námitky obžalovaného, že pokud jde o první trestný čin, nebylo prokázáno úmyslné zavinění. Ve shodě s okresním soudem považuje za věrohodnou výpověď svědkyně A. D., která celou událost velice podrobně popsala. Její výpověď odpovídá i dalším ve věci provedeným důkazům, zejména znaleckému posudku z oboru zdravotnictví. Z této výpovědi vyplývá, že úmyslem obžalovaného bylo uhodit dceru. Dokonce vyzýval svědkyni A. D., aby ruku z hlavičky dcery sundala. Podle názoru odvolacího soudu tedy obžalovaný jednal v úmyslu přímém.

Nelze proto přisvědčit námitce, že za poněkud neuspořádané situace, která na místě nastala, nemohl obžalovaný předpokládat, do jakého místa vzhledem k dceři úder mohl vést. Nad rámec věci se dodává, že v takovém případě by bylo možno dovodit existenci úmyslu nepřímého, neboť obžalovaný nepochybně viděl, že jeho manželka chrání svým tělem dceru, a byl proto minimálně srozuměn s tím, že jeho úder může dceru zasáhnout. Tímtež lze argumentovat i ve vztahu k námitce o případném omylu v příčinné souvislosti.

Za nedůvodné považuje odvolací soud také námitky obžalovaného ve vztahu k druhému trestnému činu. Z provedeného dokazování jednoznačně vyplynulo, že obžalovaný vykopl dveře bytu a vběhl do něj. Obžalovaný v době svého jednání věděl, že osoby nacházející se v bytě nesouhlasí s tím, aby do bytu vešel. S ohledem na všechny okolnosti daného případu, zejména tehdejší rodinnou situaci obžalovaného a jeho manželky a jejich vzájemné napjaté vztahy, nelze souhlasit s tím, že stupeň nebezpečnosti jednání obžalovaného není dán v zákonem požadované míře.

Krajský soud se ztotožňuje se závěry okresního soudu ohledně právní kvalifikace jednání obžalovaného a pro stručnost odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku a také na to, co již bylo uvedeno výše.

Pochybení krajský soud neshledal ani, pokud jde o výrok o uloženém trestu odnětí svobody. Při úvaze o druhu a výměře trestu měl okresní soud evidentně na zřeteli hlediska uvedená v § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák., když přihlédl správně ke všem rozhodným okolnostem. Uložený trest nelze považovat za nepřiměřeně přísný ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. I v této části lze pro stručnost odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku.

Věcně správný je také výrok, kterým byla Všeobecná zdravotní pojišťovna odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Okresní soud však měl tento výrok opřít o ustanovení § 229 odst. 3 per analogiam. Toto v podstatě pouze formální pochybení nepovažuje odvolací soud za natolik závažné, aby bylo nutno je jeho novým rozhodnutím napravit. Ze všech výše uvedených důvodů postupoval Krajský soud v Plzni v souladu s ustanovením § 256 tr. ř. a odvolání obžalovaného jako nedůvodné zamítl.

Krajský soud však považuje za nezbytné poukázat na to, že okresní soud při hlavním líčení nepostupoval důsledně v souladu s trestním řádem, zejména s ustanovením § 55 odst. 3 tr. ř. Podle tohoto ustanovení se výpovědi osob, které již byly vyslechnuty, do protokolu o hlavním líčení zapisují jen potud, pokud obsahují odchylky nebo dodatky k dřívějším výpovědím. Zmíněné ustanovení okresní soud nerespektoval při protokolaci výpovědi svědkyně A. D. a svědka B. M. Nadbytečně opětovně byla protokolována ta vyjádření svědků, která již byla zřejmá z protokolu o jejich výslechu z přípravného řízení. Na druhou stranu nebylo reagováno na to, že svědkyně A. D. k druhému trestnému činu vypovídala v přípravném řízení podrobněji. Její předchozí výpověď jí však postupem podle § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. přečtena nebyla. K uvedenému bodu rozsudku se podrobně vyjadřovali jiní svědci a s ohledem na jejich výpovědi je skutkový děj dostatečně prokázán. Dané pochybení není proto pro danou věc podstatné. Nerespektování ustanovení § 55 odst. 3 tr. ř. však vede k menší přehlednosti protokolu o hlavním líčení a navíc nadbytečně zatěžuje okresní soud, který provádí duplicitní protokolaci vyjádření svědků.

Z protokolace výslechu znalce MUDr. M. vyplývá, že znalec byl poměrně podrobně k dané věci vyslechnut, avšak ke konkrétním zraněním, která by mohla být nezletilé H. D. způsobena, se podrobně nevyjádřil. V této části pouze odkázal na svůj znalecký posudek. Podle § 108 odst. 1 tr. ř. vypracoval-li znalec posudek písemně, stačí, aby se při výslechu na něj odvolal a tento stvrdil. Toto ustanovení však nelze chápat izolovaně a je nutno je vykládat v návaznosti na další instituty trestního řádu. Zejména § 2 odst. 11 a 12, kde je vyjádřena zásada ústnosti a bezprostřednosti, a dále v návaznosti na § 220 odst. 2 tr. ř. Samotným vyjádřením znalce, kterým se odvolává na znalecký posudek a jej stvrzuje, ještě není proveden důkaz znaleckým posudkem. Z tohoto vyjádření není osobám přítomným při hlavním líčení zřejmé, co je obsahem posudku a jaké závěry znalec stvrzuje. Podle názoru krajského soudu je proto třeba, aby byl sdělen obsah znaleckého posudku, a to tak, že jej znalec při svém výslechu ústně zopakuje, což se v protokolaci promítne slovy "uvádí shodně jako ve znaleckém posudku na č. 1. ..." V dané věci byl znalec poměrně podrobně vyslechnut, uváděl v podstatě shodně jako ve svém znaleckém posudku a potvrdil, že nezletilá byla v důsledku jednání obžalovaného ohrožena vznikem těžkého zranění. Na druhou stranu však výslovně neuvedl vše to, co je následně promítnuto do skutkové věty. Krajský soud proto postupem podle § 263 odst. 6 tr. ř. doplnil dokazování a znalce vyslechl při veřejném zasedání konaném o odvolání. Tento postup nepřekračuje podle názoru krajského soudu meze doplnění dokazování stanovené ve zmíněném ustanovení. Okresní soud na základě výslechu znalce v hlavním líčení správně dovodil, že poškozená byla ohrožena těžkým zraněním, a doplnění dokazování provedené odvolacím soudem v podstatě pouze potvrdilo správnost zmíněného skutkového zjištění.